

Từ biển lên rừng

Thanh Hóa vốn hấp dẫn du khách bởi bãi biển Sầm Sơn nổi tiếng. Nhưng mấy ai biết được nơi đây còn thỏa mãn cho những ai muốn khám phá các hiện tượng thiên nhiên kỳ thú và tìm về lịch sử xa xưa của dân tộc Việt Nam.

Kỳ nghỉ bên bãi biển Sầm Sơn (thị xã Sầm Sơn) sẽ không đơn điệu, nhàm chán nếu du khách đến với rừng, với hang động, với những di tích lịch sử vạn năm, trăm năm, chục năm của Thanh Hóa. Sát ngay bờ nước là dãy núi Trường Lệ với đền Độc Cước, hòn Trống Mái, chùa Cô Tiên và những rừng cây mướt xanh là bức tranh hài hoà của thiên nhiên kiến tạo dành cho con người.

Rời biển cả sẽ tạm lùi lại phía sau bởi chỉ sau một giờ ô tô, xuyên qua thành phố Thanh Hóa, bạn có thể đến với khu rừng quốc gia Bến En (huyện Như Xuân), nối liền Thanh Hóa với miền Tây Nghệ An, có hệ động vật, thực vật đặc trưng nhiệt đới và một hồ nước rộng đến 4.000 hecta nằm lọt giữa rừng. Trên hồ có những đảo nhỏ dưới tán rừng già ngàn năm tuổi.

Thanh Hoá còn có một hệ núi đá vôi với nhiều hang động kỳ thú nổi tiếng, mà động Từ Thức (huyện Nga Sơn) là một. Nằm trên lưng chừng núi, động Từ Thức đẹp và hấp dẫn bởi nó gắn liền với truyền thuyết dân gian Từ Thức gặp tiên vô cùng lãng mạn, đầy tính nhân văn.

Đi xa hơn chút nữa, đến với suối Ngọc, dưới chân núi Bồ Um, xã Cẩm Lương (huyện Cẩm Thủy), một hiện tượng thiên nhiên sẽ làm bạn ngạc nhiên: đàn "cá thần" bơi lượn đặc một đoạn suối. Đây là hai loài cá lạ: một loại giống với cá trắm nhưng đuôi và vành môi, vành tai màu đỏ, thân màu rêu; loại kia giống với cá trôi nhưng thân dài hơn. Dù là mùa khô hay mùa mưa nước lớn, cá cũng chỉ bơi quanh quần ở cửa hang, không theo dòng nước đổ ra sông. Và chúng rất thân thiết, thấy người không bỏ chạy mà còn đùa dỡn với người, coi người như bạn bè.

Thăm rừng quốc gia Bến En

Có biển, có rừng, có hang động và hiện tượng thiên nhiên kỳ thú, Thanh Hóa còn một hệ di tích lịch sử trải dài từ thời nguyên thủy đến những năm chống chiến tranh xâm lược gần đây. Đó là núi Đọ (huyện Thiệu Hóa), nơi các nhà khảo cổ xác định là "xưởng" chế tác công cụ của con người thời tiền đá cũ kéo dài đến hậu đá mới, cách ngày nay từ bốn mươi vạn năm đến năm ngàn năm hay làng cổ Đông Sơn mà tên của nó đã được đặt cho một nền văn hoá cổ của Việt Nam. Làng cổ Đông Sơn (ngoại thành phố Thanh Hóa) là nơi đã tìm ra trống đồng Đông Sơn, những vũ khí, giáo, mác, đồ dùng của thời đại đồ đồng xa xưa. Làng cổ Đông Sơn tuy có những thay đổi theo nhịp thời đại, nhưng mỗi lối đi, ngõ nhỏ ở đây vẫn đậm hơi hướng của một làng quê thuần túy Việt Nam mà ít nơi nào còn giữ được.

Một góc động Từ Thức

Thành nhà Hồ và khu di tích Lam Kinh là hai dấu ấn trong tiến trình lịch sử của Thanh Hoá mà khách du lịch không nên bỏ qua. Thành nhà Hồ khởi xây năm 1397, nằm trên đất huyện Hậu Lộc, là tòa thành xây bằng đá khối duy nhất ở Việt Nam. Tuy chỉ còn cổng thành, nhưng ta vẫn nhận ra cái vĩ đại của người xưa. Những phiến đá dài tới 4,5 mét, rộng 1 mét, dày 0,50 mét được những người thợ thủ công làm vuông thành sắc cạnh và phẳng lý như được xẻ bằng máy ngày nay. Cũng cần nói thêm, nhà Hồ (1400 - 1407), một triều đại không dài trong lịch sử Việt Nam, nhưng lịch sử ghi nhận đây là triều đại có nhiều cải cách xã hội và lần đầu tiên ở Việt Nam cho lưu hành tiền giấy thay cho tiền đúc kim loại. Khu di tích Lam Kinh nằm trên địa phận hai huyện Thọ Xuân và Ngọc Lặc, là căn cứ địa, là đất tụ nghĩa của các nhân tài đã cùng Lê Lợi dấy binh trong suốt 10 năm (1407-1417) đánh quân xâm lược phong kiến nhà Minh (Trung Quốc), giành độc lập dài lâu cho đất nước. Còn đó những di tích giếng nước, rồng đá, bia ghi công đức các bậc anh hùng nghĩa liệt và phần mộ của Lê Lợi. Tuy chỉ là phế tích, nhưng người xem vẫn nhận ra những cung điện, đền đài tráng lệ của một thời, cảm nhận được sự vĩ đại, bất khuất của dân tộc trước họa xâm lăng...

Có ai đó đã nói, ở Thanh Hóa, một bước từ biển lên rừng, một bước về với lịch sử, quả không sai...